

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa D.P.

przeciwko F. S.A. z siedzibą w W.

o ustalenie naruszenia dóbr osobistych i zadośćuczynienie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 14 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 2 sierpnia 2018 r., sygn. akt VII Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś. wyrokiem z dnia 2 sierpnia 2018 r. oddalił apelację powódki D.P. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 30 stycznia 2018 r., oddalającego jej powództwo przeciwko pozwanej F. S.A. z siedzibą w W. o naruszenie dóbr osobistych i zadośćuczynienie.

Powyższy wyrok został przez powódkę zaskarżony skargą kasacyjną, opartą na podstawie naruszenia przepisów postępowania: (-) art. 385 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c., przez naruszenie przez Sąd Okręgowy w Ś. zasad postępowania dowodowego i zastąpienie opinii biegłego lekarza sądowego z zakresu psychiatrii

własnymi ustaleniami Sądu, skutkujące oddaleniem apelacji; (-) art. 385 k.p.c. w związku z art. 228 k.p.c. i art. 229 k.p.c., przez naruszenie przez Sąd Okręgowy w Ś. zasad postępowania dowodowego, polegające na pominięciu przez Sąd drugiej instancji faktów powszechnie znanych stronom, jak istnienie ukrytych kamer w szatni pracowniczej oraz faktów ujawnionych w toku postępowania, takich jak podstawa niedopuszczenia powódki do pracy przez lekarza medycyny pracy K.B.T., opierająca się na stresujących warunkach pracy; (-) art. 328 § 2 k.p.c., przez sporządzenie przez Sąd Okręgowy w Ś. uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób uniemożliwiający skuteczną kontrolę kasacyjną też w nim postawionych, jak również skutkujący przyjęciem przez Sąd drugiej instancji błędnej, jednostronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie, bez dania swojemu rozstrzygnięciu szans na jego pełne uzasadnienie między innymi wobec braku odniesienia się przez Sąd Okręgowy w Ś. w tymże uzasadnieniu do niespornych okoliczności sprawy świadczących o mobbingu, podczas gdy prawidłowe zastosowanie cytowanego przepisu przez Sąd drugiej instancji oraz jego wykładnia powinny skutkować uczynieniem zadość stanowisku powódki.

Z powołaniem się na powyższe zarzuty, powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ś..

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność, wobec rażących naruszeń przez Sąd Okręgowy w Ś. przepisów postępowania, jakie legły u podstaw zaskarżonego wyroku. W uzasadnieniu wniosku podniosła, że w sprawie występują okoliczności o charakterze publicznoprawnym, a rozpoznanie skargi uzasadnione jest względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego, w związku z brakiem jednolitej wykładni przepisu art. 94³ § 3 k.p., mogącej rodzić obawy o model zabezpieczenia dóbr osobistych pracownika.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania albo o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy

prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

Analiza wniesionej skargi kasacyjnej przeprowadzona pod kątem wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że powódka wykazała, iż zachodzi przesłanka przedsądu w postaci oczywistej zasadności skargi.

Wypada zauważyć, że zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c., skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie – zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy. Poza tym nie powinny pomijać ograniczenia z art. 398³ § 3 k.p.c., w myśl którego podstawy skargi kasacyjnej nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. W postępowaniu kasacyjnym zachodzi też związanie ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Zarzuty naruszenia przepisów postępowania mogą być zatem podstawą skargi kasacyjnej jedynie wówczas, gdy uchybienie tym przepisom mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 2 k.p.c.). Konieczne jest więc

odpowiednie zredagowanie każdego z zarzutów naruszenia przepisów postępowania, przez wskazanie, jaki wpływ na sposób rozstrzygnięcia sprawy miały podnoszone przez skarżącego uchybienia procesowe (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2014 r., IV CSK 679/13, LEX nr 1511203).

Skarga kasacyjna powódki nie spełnia tego wymagania. Skarżąca ograniczyła się w niej do sformułowania, że zarzuca "rażące naruszenie przez Sąd Okręgowy w Ś. przepisów postępowania, jakie legły u podstaw zaskarżonego wyroku", wskazując (tak w podstawach kasacyjnych, jak i we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania) tylko na obrazę przepisów prawa procesowego (art. 385 k.p.c. w związku z art. 286 k.p.c., art. 228 k.p.c. i art. 229 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c.) i nie próbując powiązać zarzucanych uchybień z naruszeniem prawa materialnego, a tym samym wykazać wpływu zaistniałych - w jej ocenie - wadliwości postępowania na wynik sprawy. Tymczasem stawiane w podstawach skargi zarzuty naruszenia prawa procesowego dla ich zasadności powinny wskazywać, jakie znaczenie miałyby te uchybienia dla wyniku sprawy, który jest rezultatem subsumcji prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego. W skardze kasacyjnej powódki brak jest takich elementów. Z tych względów trudno przyjąć, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona.

Nadto skarżąca w istocie kwestionuje dokonaną przez Sąd drugiej instancji ocenę dowodów. W przedmiotowej sprawie, Sąd Okręgowy opierając się na zebranych materiale dowodowym, dokonał jego swobodnej oceny, wskazując, z jakich powodów uznał zarzuty apelacji za bezzasadne (uzasadnienie wyroku s. 5-8). Podnoszone przez skarżącą w tym zakresie argumenty stanowią zatem polemikę z oceną dowodów i wynikającymi z niej ustaleniami faktycznymi, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej.

Konkludując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji. O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

